

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KOMISIJA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

**IZVJEŠTAJ O RADU
KOMISIJE ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2001. GODINU**

Sarajevo, januar 2002.

S a d r Ź a j

1. Uvod	3
2. Osnivanje, nadležnosti, organizacija i finansiranje	4
2.1. Osnivanje i nadležnosti	4
2.2. Rad i sjednice Komisije	5
2.3. Unutrašnje organizovanje	7
2.4. Finansiranje	7
3. Saradnja sa domaćim i međunarodnim institucijama	8
4. Registracija emitenata i emisije vrijednosnih papira	9
5. Regulacija prometa na tržištu vrijednosnih papira	13
6. Društva za upravljanje fondovima i investicioni fondovi	16
7. Poslovi nadzora	22
8. Dalji razvoj tržišta kapitala u F BiH	23
9. Prilozi	24
Pregled propisa	24

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine
Sarajevo, ul. Ćemaluša 9/II
Tel. ++387 33 203 844, 203 862, 203 902, Tel./ fax: ++ 387 33 211 655
E-mail: komvp@bih.net.ba; www.komvp.gov.ba

1. Uvod

Izvještaj o radu za 2001. godinu, podnosi se u skladu sa odredbom člana 22. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire. On sadrži podatke koji mogu poslužiti informisanju javnosti i profesionalnih učesnika na tržištu kapitala o dostignutom stepenu razvoja institucija tržišta kapitala u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Izvještaj o radu Komisije za 2001. godinu usvojen je na 99. sjednici Komisije, održanoj 31. 01. 2002. godine.

Iskustva mnogih zemalja sa razvijenim tržištem kapitala pokazuju da je njegova uloga u razvoju tržišne ekonomije i privrednom rastu veoma značajna, jer omogućuje prikupljanje svježeg kapitala i njegovo investiranje u razvoj i unaprijeđenje poslovanja privrednih subjekata. U uspostavljanju i razvoju tržišta kapitala i institucija neophodnih za njegovo funkcionisanje, kao segmentu ukupne ekonomske tranzicije, praktično je bilo nužno krenuti od početka.

U protekloj godini aktivnosti su bile usmjerene na: donošenje podzakonskih propisa neophodnih za regulaciju emisije i prometa vrijednosnih papira na tržištu kapitala u Federaciji Bosne i Hercegovine, registraciji velikog broja dioničkih društava, licenciranju i nadzoru privatizacijskih društava i privatizacijskih investicionih fondova, provođenju stručne obuke i licenciranju brokera i brokerskih kuća, stvaranju uvjeta za osnivanje berze i nadzoru nad učesnicima na tržištu kapitala.

Kao opća ocjena može se istaći da je u protekloj godini učinjen značajan iskorak u razvoju institucija i tržišta vrijednosnih papira. To ilustruju podaci o provedenim aktivnostima Komisije na donošenju regulative (ukupno su donesena 52 propisa), registraciji značajnog broja učesnika na tržištu kapitala kao institucionalnih investitora privatizacijskih društava (12) i privatizacijskih investicionih fondova (11), emitenata vrijednosnih papira-dioničkih društava (njihov broj na kraju 2000. g. iznosio je 77, a na kraju 2001. g. 296), posebno nakon provedene masovne privatizacije kroz javni upis dionica, uspješno okončanih emisija vrijednosnih papira (21), uspostavljanje i razvoj elektronskog sistema registracije vrijednosnih papira i njihovih vlasnika (do 18. 01. 2002. g. u Registru vrijednosnih papira u FBiH registrovano je 409.895 vlasnika računa), osnivanja i početak rada brokerskih kuća (10) i stvaranje uslova za uspostavljanje organizovanog javnog tržišta vrijednosnih papira putem elektronskog sistema trgovanja.

2. Osnivanje, nadležnosti, organizacija i finansiranje

2.1. Osnivanje i nadležnosti

U cilju smanjenja sistemskog rizika za sve potencijalne investitore na tržištu kapitala, te da bi se transakcije vrijednosnim papirima odvijale organizovano i transparentno, sve zemlje koje razvijaju tržište kapitala, osnovale su neovisne institucije koje se bave regulacijom i nadzorom tržišta kapitala. U Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire («Službene novine Federacije BiH», br. 39/98 i 36/99), osnovana je Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine kao samostalna specijalizirana institucija Federacije Bosne i Hercegovine, radi uspostavljanja i razvoja tržišta kapitala, obavljanja funkcije regulatora tržišta, nadzora i zaštite investitora, transparentnosti i zakonitosti poslovanja učesnika na tržištu vrijednosnih papira (u daljem tekstu: Komisija).

Prema odredbama navedenog Zakona, Komisiju čini pet članova (predsjednik, zamjenik predsjednika i tri člana, od kojih je jedan inostrani stručnjak), sa mandatom od pet godina. Odlukom o imenovanju, koja je objavljena u «Službenim novinama Federacije BiH», broj 7/99, od 22.02.1999.godine, Komisija je imenovana u sljedećem sastavu:

- Edib Bašić, predsjednik;
- Dr. Mirko Puljić, zamjenik predsjednika;
- Dr. Vjekoslav Domljan, član;
- Enes Gotovuša, član; i
- Dr. Herbert B. Schmidt, ekspert iz SR Njemačke, koji je obavljao funkciju člana Komisije od aprila 1999. do aprila 2000. godine, a zatim
- Kevin S. Fogarty, ekspert iz SAD, koji je obavljao ovu funkciju od 15. 01. do 12. 12. 2001. godine, kada je napustio angažman zbog isteka ugovora sa USAID-om. Komisija je blagovremeno pokrenula inicijativu za imenovanje člana Komisije iz reda inostranih stručnjaka.

Članovi Komisije, u skladu sa zakonom, imaju visoku stručnu spremu ekonomske ili pravne struke, obavljaju svoje funkcije profesionalno i ne mogu biti članovi organa zakonodavne, izvršne ili sudske vlasti, članovi nadzornih ili upravnih odbora privrednih društava, banaka, društava za upravljanje fondovima, investicionih fondova, penzionih fondova, osiguravajućih društava ili profesionalnih posrednika u prometu vrijednosnih papira, obavljati dužnosti u političkoj stranci ili učestvovati u političkim aktivnostima, niti obavljati drugi posao, izuzev naučnih, istraživačkih i predavačkih aktivnosti

Neophodni pravni okvir za uspostavljanje, funkcionisanje i razvoj tržišta kapitala u Federaciji Bosne i Hercegovine, stvoren je donošenjem ključnih zakona koji regulišu ovu oblast: Zakon o vrijednosnim papirima, Zakon o registru vrijednosnih papira, Zakon o Komisiji za vrijednosne papire («Službene novine Federacije BiH», broj 39/98 i 36/99); Zakon o društvima za upravljanje fondovima i o investicionim fondovima («Službene novine Federacije BiH», broj 41/98, 36/99 i 36/00) i Zakon o privrednim društvima («Službene novine Federacije BiH», broj 23/99 i 45/00).

Ovlaštenja, djelokrug i zadaci Komisije utvrđeni su navedenim zakonima, od kojih su najznačajnija sljedeća:

- regulisanje uslova i načina izdavanja vrijednosnih papira,
- propisivanje uslova i vršenje nadzora nad radom profesionalnih posrednika (broker i brokerske kuće), berze i drugih učesnika u prometu vrijednosnih papira,
- propisivanje uslova i pravila prometa vrijednosnih papira,
- izdavanje, ukidanje i obustavljanje dozvola za obavljanje poslova profesionalnog posrednika u prometu vrijednosnih papira,
- izdavanje dozvola za osnivanje berze i davanje saglasnosti na akte berze,
- izdavanje dozvola za emisiju vrijednosnih papira javnom ponudom vrijednosnih papira,
- izdavanje dozvola za osnivanje društava za upravljanje investicionim fondovima i investicionih fondova, privatizacijskih društava i privatizacijskih investicionih fondova i nadzor nad njihovim poslovanjem,
- propisivanje i nadzor primjene standarda izvještavanja investitora i javnosti o poslovanju učesnika u prometu vrijednosnih papira, standarda upravljanja dioničkim društvima i standarda zaštite interesa investitora,
- nadzor primjene zakona i drugih propisa o emisiji i prometu vrijednosnih papira,
- propisivanje uslova i procedura upisa u registar i vođenje Registra emitenata vrijednosnih papira kod Komisije,
- preduzimanje zakonom utvrđenih mjera, oduzimanje dozvola, obustavljanje emisije i prometa vrijednosnih papira koji nisu u skladu sa zakonom i drugim propisima, podnošenje prijava za privredne prijestupe i krivična djela nadležnim organima, u slučajevima utvrđenim zakonom,
- vršenje nadzora nad radom Registra vrijednosnih papira i depozitara,
- obavljanje i drugih poslova i zadataka u skladu sa zakonom i propisima.

Komisija je, tokom godine vršila analizu pomenutih zakona u cilju njihove harmonizacije i pokretanja inicijative za izmjenu i dopunu pojedinih odredaba u ovim zakonima. U protekloj godini, na bazi iskustava u dosadašnjoj primjeni zakona, Komisija je prema nadležnim organima dostavila inicijative za izmjene i dopune Zakona o Komisiji za vrijednosne papire i Zakona o registru vrijednosnih papira, u cilju poboljšanja zakonskih rješenja i jačanja funkcije nadzora.

2.2. Rad i sjednice Komisije

U skladu sa Zakonom, način rada, organizacija i odlučivanje na sjednicama Komisije uređeni su Statutom Komisije, koji je, nakon donošenja na sjednici Komisije, potvrđen od strane Parlamenta Federacije BiH. Komisija je donijela i Poslovnik o radu Komisije, kojim se preciznije reguliše održavanje i način rada na sjednicama Komisije, te etička pravila i druge akte. Takođe na početku svake godine redovno se donosi godišnji program rada i finansijski plan.

Komisija odlučuje na sjednicama Komisije, većinom od tri glasa, uz obavezno prisustvo sjednicama predsjednika ili zamjenika predsjednika Komisije.

U 2001. godini održana je 41 sjednica Komisije, sa 306 tačaka dnevnog reda (u prosjeku 7,5 tačaka po jednoj sjednici). Od početka rada Komisije (aprila 1999. g.) ukupno je održano 95 sjednica. Pored toga, u skladu sa Poslovnikom o radu i izgrađenim metodom rada, u 2001. godini održana su 44 radno-konsultativna sastanka na kojima su razmatrana pitanja u pripremi za sjednice Komisije i radni materijali nacрта propisa, mišljenja i odgovori na upite pravnih i fizičkih lica i druga pitanja iz djelokruga rada Komisije.

Na sjednicama Komisije do sada je usvojeno 52 pravilnika i drugih propisa, uključujući izmjene i dopune jednog broja pravilnika, te svi potrebni opšti akti koji uređuju unutrašnju organizaciju, pravila rada i radne odnose u Komisiji. Isto tako doneseno je više stotina pojedinačnih odluka i operativnih zaključaka, koji se odnose na rješavanje zahtjeva pravnih i fizičkih lica, način registracije emitenata vrijednosnih papira kod Komisije i registracije vrijednosnih papira u Registru vrijednosnih papira u FBiH, analize i mišljenja o primjeni odredaba zakona iz oblasti tržišta kapitala i inicijative za njihovu izmjenu i dopunu i dr.. Podnesena je nadležnim organima inicijativa za izmjene i dopune Zakona o Komisiji za vrijednosne papire i Zakona o registru vrijednosnih papira.

U postupku pred Komisijom u 2001. godini bilo je ukupno 475 predmeta, (u 2000. g. bio je 231 predmet, što je povećanje za 244 ili 105%) koji su se odnosili na: prijavu registracije i promjene u registru emitenata-dioničkih društava, zatvorene emisije i promjene oblika društava (368), izdavanje dozvola za osnivanje privatizacijskih društava i privatizacijskih investicionih fondova, njihova registracija, odobravanje i izmjena prospekta dionica privatizacijskih investicionih fondova (77) i dozvole za brokere i brokerske kuće (30).

Svi ovi predmeti se rješavaju u propisanom postupku i nakon razmatranja i odlučivanja, Komisija donosi akte koji su prema Zakonu o Komisiji za vrijednosne papire konačni, a nezadovoljna stranka protiv istih može pokrenuti upravni spor. Od ukupno 475 predmeta, konačno je riješeno 446 predmeta ili 93,9%, a postupak po ostalih 29 (ili 6,1%) predmeta je u toku (najveći broj ovih predmeta primljen je neposredno pred istek godine i biće riješeni u okviru zakonskih rokova).

Komisija je održala više stručnih sastanaka sa ekspertima iz projekata USAID-a, britanskog Know-How fonda, OHR-a i drugih međunarodnih organizacija sa kojima Komisija sarađuje i koje pružaju neophodnu tehničku pomoć i edukaciju u projektu privatizacije i uspostavljanju i razvoju tržišta kapitala.

Propisi Komisije, objavljuju se redovno u "Službenim novinama Federacije BiH", kako bi bili dostupni zainteresovanim pravnim i fizičkim licima i široj javnosti. Propisi koje je donijela Komisija, pored na bosanskom i hrvatskom jeziku, prevode se istovremeno i na engleski jezik i objavljuju se na web stranici Komisije. Propisi koje je donijela Komisija u visokom stepenu su usaglašeni sa međunarodnim standardima koji se odnose na regulaciju emisije i prometa vrijednosnih papira i licenciranje profesionalnih učesnika na tržištu vrijednosnih papira.

Sa sjednica Komisije i u povodu donošenja značajnijih odluka, objavljujane su informacije na web stranici Komisije, izdavane su saopštenja za javnost i distribuirana medijima. Članovi Komisije su organizovali godišnju konferenciju za štampu, odazivali se na pozive medija, te davali intervju i izjave za štampu po pojedinim pitanjima.

2.3. Unutrašnje organizovanje

U skladu sa Statutom Komisije detaljno utvrđivanje poslova i zadataka i djelokruga rada pojedinih organizacionih jedinica i zaposlenih regulisano je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Komisiji, na način da se obezbjedi racionalno i efikasno obavljanje poslova i zadataka, kroz pet osnovnih organizacionih jedinica:

- Sekretarijat,
- Sektor za praćenje emisije vrijednosnih papira,
- Sektor za regulisanje tržišta kapitala,
- Sektor za investicione fondove i
- Sektor za nadzor.

Radi racionalnijeg i efikasnijeg rada, Komisija je izvršila raspodjelu zaduženja na pojedine članove Komisije po određenim oblastima i sektorima.

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji u Komisiji su, pored pet članova Komisije, predviđena 32 radna mjesta, od kojih 28 ili blizu 90% sa VSS, ali je zbog ograničenih finansijskih i materijalnih mogućnosti, u toku godine bilo zaposleno šesnaest neophodnih radnika, od toga petnaest sa visokom stručnom spremom i jedan sa srednjom stručnom spremom.

Uz pomoć međunarodnih organizacija obavljeno je stručno obrazovanje članova Komisije i zaposlenih, kroz stručne seminare, obuke i treninge radi sticanja praktičnih znanja i iskustava u agencijama i institucijama za tržište kapitala u drugim zemljama i kroz razgovore i razmjenu iskustava sa stručnjacima iz institucija za tržište kapitala drugih zemalja. Zahvaljujući materijalnoj i tehničkoj pomoći međunarodnih organizacija, omogućeno je stručno usavršavanje (seminari i treninzi), uz zajedničko učešće predstavnika organizacija i institucija iz Federacije BiH i R Srbije.

2.4. Finansiranje

Komisija je Finansijski plan za 2001. godinu usvojila na svojoj 59. sjednici od 08. 02. 2001. godine i u skladu sa članom 22. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, podnijela ga na potvrdu Parlamentu Federacije BiH. Oba doma Parlamenta FBiH su razmatrali i svojim odlukama, donesenim na sjednici Doma naroda Parlamenta FBiH, održanoj 19. 06. 2001. godine i sjednici Predstavničkog doma Parlamenta FBiH, održanoj 17. 07. 2001. godine, potvrdili Finansijski plan Komisije za 2001. godinu.

Sredstava potrebna za rad Komisije i ostvarenje usvojenog Programa rada u 2001. godini su planirana u iznosu od 1.595.400 KM, a realizovana 910.595 KM ili sa 57 %. Ta sredstva su trebala biti ostvarena prihodima iz budžeta Federacije BiH, vlastitim prihodima i prihodima iz kredita Svjetske banke.

Prihodi iz budžeta su ostvareni u iznosu od 356.330 KM ili 76%, a vlastiti prihodi su ostvareni u visini od 554.265 KM ili 80%, dok prihodi iz kredita Svjetske banke i donacija nisu ostvareni.

Pomoć Komisiji pružena je kroz finansiranje obuke uposlenih i učešća na međunarodnim konferencijama, koja se nije realizovala preko računa Komisije, te samim tim nije ni iskazana kao direktna donacija. Navedenu pomoć su pružili USAID i američka nevladina organizacija "World Learning", DFID (Odjeljenje za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije) i SEED (Southeast Europe Enterprise Development), čime je omogućeno izvršavanje planiranih aktivnosti na planu stručnog usavršavanja, uz bitno smanjenje direktnih materijalnih troškova Komisije.

Materijalni troškovi su realizovani u skladu sa ostvarenim prihodima (69% od planiranih), obezbjeđujući podmirenje najosnovnijih izdataka tekućeg poslovanja. Bruto plaće su isplaćivane u skladu sa planiranim, odobrenim prosječnim iznosima, a troškovi koji imaju karakter plaća i materijalnih prava zaposlenih, u skladu sa odgovarajućim propisima Federacije BiH. I ostali tekući izdaci su realizovani u skladu sa principima ograničenog i racionalnog trošenja. Što se tiče kapitalnih izdataka, zbog ograničenih sredstava, nabavka planirane uredske opreme je samo djelimično realizovana, dok nabavka motornih vozila nije uopšte izvršena u 2001. godini.

Usljed neostvarenja plana prihoda iz budžeta, Komisija je u tekućoj godini ostvarila gubitak od 112.779 KM, koji je pokriven iz sredstava prenešenih po Odluci Parlamenta FBiH o odobrenju Finansijskog plana Komisije za 2001. godinu. Nakon pokrića tekućeg gubitka u bilansu uspjeha se iskazuje pozitivan rezultat od 180.815 KM, koji se rezerviše za 2002. godinu. Obzirom da za 2002. godinu Komisija nije planirana kao budžetski korisnik, ova sredstva bi se trebala iskoristiti za pokriće očekivanog manjka sredstava.

Komisija je tokom 2001. godine započela niz aktivnosti na uspostavi institucionalne infrastrukture tržišta vrijednosnih papira, koje se nastavljaju u 2002. godini. Struktura ostvarenih prihoda i izdataka je prikazana u tabeli, koja se nalazi u Prilogu.

3. Saradnja sa domaćim i međunarodnim institucijama

U 2001. godini ostvarena je saradnja sa Vladom Federacije BiH, Federalnim ministarstvom finansija-financija, te sa odgovarajućim regulatornim agencijama Federacije, Federalnom agencijom za bankarstvo i Agencijom za osiguranje depozita u vezi izdavanja i prometa dionica banaka, upisa u registar emitenata vrijednosnih papira kod Komisije i regulacije i licenciranja banaka depozitara privatizacijskih investicionih fondova, te sa Uredom za nadzor nad osiguravajućim društvima po pitanju registracije osiguravajućih društava. Sa Agencijom za privatizaciju Federacije BiH koordinirane su aktivnosti na pripremama i učešću PIF-ova u javnoj ponudi dionica preduzeća, održavanju skupština dioničara dioničkih društava nakon provedene privatizacije i sl.

U protekloj godini ostvarena je uspješna saradnja sa Komisijom za hartije od vrijednosti R Srpske, a u cilju harmonizacije propisa i aktivnosti, uz učešće predstavnika USAID-a, obavljani su razgovori u Banjoj Luci i Sarajevu. Također, stručni radnici obje komisije zajedno su učestvovali na seminarima koje su organizovale međunarodne organizacije.

U izvještajnom periodu ostvarena je značajna saradnja sa drugim regulatornim agencijama, posebno onim u tranzicijskim zemljama, čija su iskustva izuzetno vrijedna u budućem radu Komisije, posebno u segmentu regulacije i nadzora tržišta. Ova je saradnja bila najizraženija kroz ispunjenje obaveza proizašlih iz članstva u Međunarodnoj organizaciji Komisija za vrijednosne papire (IOSCO), učešća u radu Evropskog regionalnog komiteta, podkomiteta «Regulatori tržišta kapitala Jugoistočne Evrope» i Komiteta tržišta u razvoju. Između ostalog, pripremljen je i objavljen na Internet stranici

ove organizacije izvještaj koji u tri segmenta (generalni pregled, aktivnosti Komisije i djelovanje emitenata) predstavlja regulatorno okruženje i funkcionisanje institucija tržišta vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Bilateralna saradnja ostvarena je kroz zaključenje sporazuma o međusobnoj saradnji i razmjeni informacija iz oblasti tržišta vrijednosnih papira sa regulatorima tržišta kapitala Slovenije, Turske i Grčke. Isto tako održani su sastanci na kojima su razmijenjena iskustva sa predstavnicima institucija za regulaciju tržišta kapitala iz Slovenije, Hrvatske i Crne Gore. Saradnja sa američkom Agencijom za međunarodni razvoj Vlade SAD (USAID) ostvarena je naročito kroz Projekat pravne i regulatorne reforme i World Learning, kroz pomoć u stručnom usavršavanju.

Sa Odjeljenjem za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije uspostavljena je intenzivna saradnja u proteklom periodu kroz stručnu obuku za brokere/dilere, te edukaciju za uspostavu sistema trgovanja vrijednosnim papirima.

Predstavnici Komisije su, uz materijalnu i tehničku pomoć međunarodnih organizacija, učestvovali na odgovarajućim konferencijama IOSCO-ovih komiteta i radnih grupa iz oblasti tržišta kapitala.

U cilju osposobljavanja i edukacije uposlenih u Komisiji i učesnika na tržištu kapitala, Komisija je sarađivala i imala podršku od :

1. USAID – Projekat za korporativno upravljanje i poslovno investiranje je organizovao i održao tri seminara sa temama: Kako obaviti neformalno ispitivanje, Kako izvršiti kontrolu privatizacionog fonda i društva za upravljanje privatizacionim fondom i Smjernice za pripremu priručnika za privatizacijske investicione fondove i društva za upravljanje.
2. DFID – Projekat privatizacije i razvoja tržišta kapitala u Bosni i Hercegovini je organizovao i održao Seminar za menadžere investicionih fondova.
3. USAID - Projekat za reformu računovodstva u privatnom sektoru i USAID - Projekat za korporativno upravljanje i poslovno investiranje, održali su seminar na temu «Računovodstveni standardi u FBiH i njihova primjena od strane učesnika na tržištu vrijednosnih papira».

Stručnu pomoć su povremeno Komisiji, DUF-ovima i bankama depozitarima pružali konsultanti navedenih stranih organizacija.

4. Registracija emitenata i emisije vrijednosnih papira

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o vrijednosnim papirima u Komisiji se vodi registar emitenata-dioničkih društava (firma, sjedište, osnovni kapital, broj, nominalna vrijednost i vrsta dionica, članovi uprave i nadzornog odbora). Upis u registar emitenata-dioničkih društava koja su bila predmet privatizacije vrši se u skladu sa zakonom na osnovu pravosnažnih rješenja nadležnih agencija za privatizaciju i odluka skupština dioničara. U cilju olakšanja procesa registracije velikog broja dioničkih društava nakon provedene masovne privatizacije u 2001. godini, Komisija je sačinila i objavila na svojoj web stranici upute za postupak registracije dioničkih društava nakon privatizacije i model statuta dioničkog društva, a u cilju boljeg informisanja objavljuje i podatke o sazvanim skupštinama dioničara.

Radi primjene korporativnog upravljanja u dioničkim društvima i pomoći u ostvarivanju upravljačkih prava u dioničkim društvima, usvojeni su standardi upravljanja u dioničkim društvima.

Podaci o emitentima-dioničkim društvima koji su upisani u registar kod Komisije vode se u posebnom softverskom programu, koji je sačinjen u Komisiji i koji će daljom dogradnjom omogućiti standardizaciju informacija i podataka koji se vode o emitentima.

Pokrenuta je inicijativa za postupak prijema u pridruženo članstvo ANNA udruženja i izdavanja ISIN brojeva (Internacionalna numeracija vrijednosnih papira).

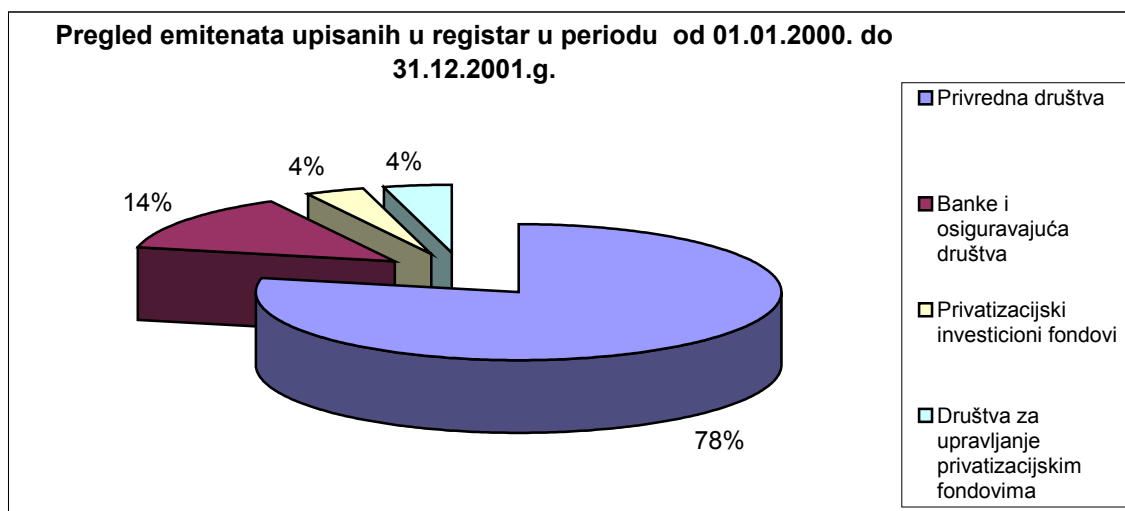
Izrađeni su obrasci i uputstva dioničkim društvima radi lakšeg i efikasnijeg prijavljivanja upisa u registar emitenata, komuniciranja i usaglašavanja potrebne dokumentacije neohodne za upis emitenata u registar kod Komisije.

U registar emitenata-dioničkih društava koji se vodi kod Komisije sa 31.12. 2001. godine upisano je ukupno 296 emitenata.

Pregled

broja i strukture emitenata upisanih u registar u periodu od 01.01. 2000. do 31.12. 2001.

	2000.	2001.	ukupno
privredna društva	47	185	232
banke i osiguravajuća društva	30	11	41
privatizacijski investicioni fondovi	-	11	11
društva za upravljanje privatizacijskim fondovima	-	12	12
s v e g a	77	219	296

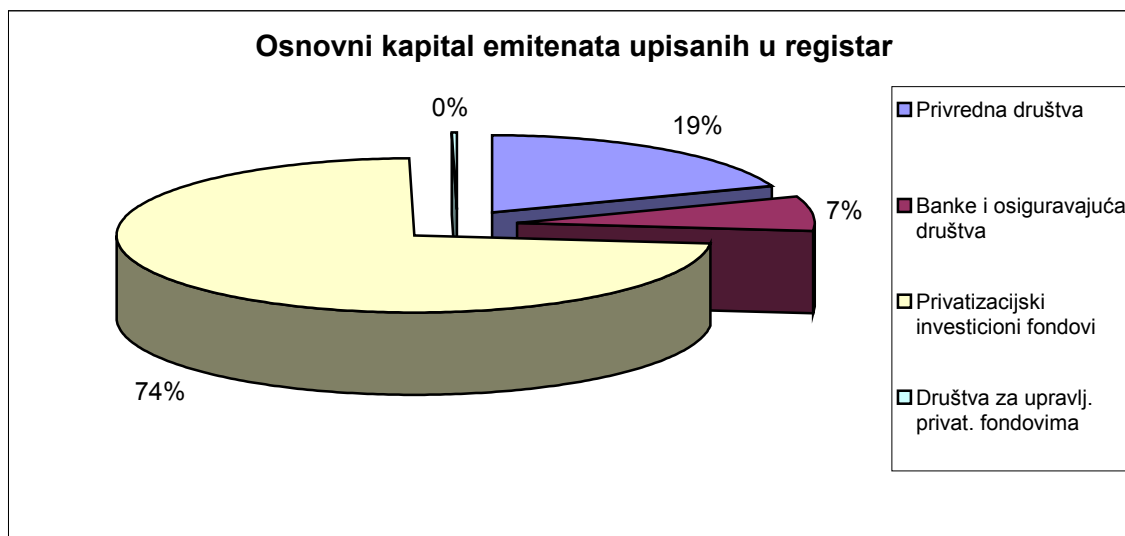

Graf4.1

Osnovni kapital emitenata upisanih u registar iznosi:

• privredna društva	1.163.924.000,00 KM
• banke i osiguravajuća društva	436.540.800,00 KM
• PIF-ovi	4.356.885.950,00 KM
• društva za upravlj. privat. fondovima	<u>13.781.340,00 KM</u>

UKUPNO osnovni kapital: 5.971.132.090,00 KM

Graf 4.2

Naše zakonodavstvo iz oblasti vrijednosnih papira, kao i većina razvijenih ili u razvoju tržišnih privreda, razlikuju dva načina emisije vrijednosnih papira koju može vršiti emitent i to javnom ponudom ili zatvorenom prodajom. Komisija je donijela Pravilnik o izdavanju vrijednosnih papira putem zatvorene prodaje i o sadržaju skraćenog prospekta, kojim je regulisala pitanja emisije dionica putem zatvorene prodaje (prema Zakonu zatvorena prodaja je prodaja vrijednosnih papira unaprijed određenom kupcu ili grupi do najviše 40 kupaca).

Od strane emitenata je prijavljeno ukupno 29 emisija vrijednosnih papira zatvorenom prodajom, radi povećanja osnovnog kapitala, od toga: banke i osiguravajuća društva 21, a ostala privredna društva 8 emisija.

Dvadeset i jedna emisija vrijednosnih papira je uspješno okončana, jedna je u toku, a sedam emisija nije okončano zbog odustajanja emitenta od emisije ili što nije odobren skraćeni prospekt za zatvorenu prodaju.

Ukupna nominalna vrijednost prijavljenih emisija vrijednosnih papira zatvorenom prodajom u 2001. g. iznosi 166.722.340,00 KM, a uspješno okončanih emisija vrijednosnih papira zatvorenom prodajom u 2001.g. iznosi 89.124.980,00 KM.

Pregled
okončanih emisija vrijednosnih papira putem zatvorene prodaje u 2001. godini

Red	Naziv	Vrijednost	Uplaceno	Procenat
-----	-------	------------	----------	----------

br.	emitent	emisije (u KM)	(u KM)	usješnosti
1	MEB Banka d.d. Sarajevo	500.000,00	500.000,00	100%
2	Gospodarska Banka d.d. Sarajevo	3.000.000,00	3.000.000,00	100%
3	Internac.-Komercijalna Banka d.d. Sarajevo	5.000.000,00	5.000.000,00	100%
4	Universal banka d.d. Sarajevo	20.000.000,00	20.000.000,00	100%
5	Commercebank d.d. Sarajevo	947.000,00	947.000,00	100%
6	Vakufska banka d.d. Sarajevo	1.000.000,00	792.000,00	79%
7	Depozitna banka d.d. Sarajevo	3.000.000,00	3.000.000,00	100%
8	MEB Banka d.d. Sarajevo	3.051.530,00	3.051.530,00	100%
9	Zagrebacka banka d.d. Sarajevo	10.000.000,00	10.000.000,00	100%
10	Volksbank BiH d.d. Sarajevo	10.000.000,00	10.000.000,00	100%
11	LT Komercijalna banka d.d. Livno	5.000.000,00	5.000.000,00	100%
12	Commercbank d.d. Sarajevo	2.500.000,00	2.500.000,00	100%
13	MEB Banka d.d. Sarajevo	1.618.250,00	1.618.250,00	100%
14	Raiffeisen bank d.d. Sarajevo	3.527.500,00	3.527.500,00	100%
15	UPI banka d.d. Sarajevo	5.000.000,00	5.000.000,00	100%
	UKUPNO BANKE	74.144.280,00	73.936.280,00	99 %
16	Aurum d.d. Sarajevo	1.000.000,00	1.000.000,00	100%
17	Bifim d.d. Bihac	100.000,00	68.000,00	68%
18	Kvantum d.d. Sarajevo	50.000,00	50.000,00	100%
	UKUPNO (druge fin. inst.)	1.150.000,00	1.118.000,00	97%
19	Oslobođenje d.d. Sarajevo	1.870.000,00	1.870.000,00	100%
20	Sarajevski kiseljak d.d. Sarajevo	7.700.700,00	7.700.700,00	100%
21	RTC d.d. Sarajevo	4.500.000,00	4.500.000,00	100%
	UKUPNO (privredna društva)	14.070.700,00	14.070.700,00	100%
	S V E G A	89.364.980,00	89.124.980,00	99%

Tabela 4.1

Krajem protekle godine od strane «Gospodarske banke» dd Sarajevo podnesen je prvi zahtjev za emisiju dionica (uplata u novcu) putem javne ponude u iznosu od 10.000.000,00 KM.

Radi izvršenja obaveza koja dionička društva imaju prema dioničarima i Registru vrijednosnih papira u FBiH, preduzete su mjere da dionička društva, u skladu sa Zakonom, zaključe ugovor sa Registrom vrijednosnih papira u F BiH i izvrše registracije dionica i

vlasnika dionica. Obzirom na nedovoljna praktična znanja i iskustva u ovoj oblasti, pružana je stručna pomoć strankama u vidu davanja odgovora na veliki broj upita, informisanja i upućivanja na radnje koje trebaju preduzeti.

5. Regulacija prometa na tržištu vrijednosnih papira

Komisija za vrijednosne papire se u toku 2001.godine, u domenu regulacije prometa vrijednosnih papira, koncentrisala na tri osnovna pravca aktivnosti: pripremu regulacije za rad profesionalnih posrednika, osposobljavanje lica koje će se baviti posredovanjem, te pripremu i postupak izdavanja dozvola za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova na tržištu vrijednosnih papira.

Najveći dio propisa neophodnih za izdavanje dozvola za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova za fizička i pravna lica donesen je tokom 2000.godine. Pripremom Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja dozvola fizičkim i pravnim licima za obavljanje poslova investicijskog savjetovanja u prometu vrijednosnim papirima napravljeno je dalje unaprijeđenje djelatnosti profesionalnog posredovanja. Prilikom pripreme ovog propisa (kao i drugih propisa iz domena rada profesionalnih posrednika), koliko je bilo moguće u našim uslovima, primjenjeni su principi i standardi regulacije koje za ovu oblast postavljaju direktive Evropske unije.

U svrhu obezbjeđenja fer odnosa i jednakosti u korištenju infrastrukture uređenog tržišta vrijednosnih papira za sve njegove učesnike, Komisija je donijela Odluku o standardima za izradu i odobravanje pravila i drugih akata berze i/ili drugog uređenog tržišta vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine. Također je donesena odluka kojom je definiran kriterij osnovnog kapitala (uključujući i fond rezervi, dobit ili gubitak u posljednjoj poslovnoj godini) koji mora imati emitent koji želi uvrstiti svoje vrijednosne papire u kotaciju na berzi, u iznosu od 4 miliona KM. Ovi dokumenti su poslužili kao osnova za izradu Statuta i drugih dokumenata Sarajevske berze-burze.

Tokom 2001.godine nastavljene su aktivnosti na osposobljavanju i edukaciji fizičkih lica koje će obavljati poslove posredovanja, tako da je polaganje stručnog ispita za brokere i dilere organizovano u četiri ispitna roka. Ispitu su pristupila 54 kandidata, a ispit je uspješno okončalo 25 kandidata. Ukupno su do sada 43 lica položila brokerski ispit.

Prva dozvola za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova za fizičko lice je izdata u februaru 2001.godine, a do kraja godine je dozvolu steklo 13 lica. Nakon izdavanja prve brokerske dozvole, uspostavljen je registar fizičkih lica ovlaštenih za obavljanje poslova posredovanja u prometu vrijednosnih papira. Komisija je u prošloj godini odobrila upis u sudski registar¹ za 12 društava-profesionalnih posrednika u prometu vrijednosnim papirima, dok je zahtjev za izdavanje ovog odobrenja odbijen u četiri slučaja, u kojima je utvrđen konflikt interesa osnivača. Podnosioci jednog od odbijenih zahtjeva su pokrenuli upravni spor tužbom kod Vrhovnog suda Federacije BiH protiv rješenja kojim je Komisija odbila zahtjev. Vrhovni sud još nije donio presudu u ovom sporu.

Tokom 2001.godine, 10 društava kojima je odobren upis u sudski registar je podnijelo zahtjev za izdavanje dozvole pravnom licu za obavljanje brokerskih poslova na

¹Prvi korak u formiranju brokerske ili brokersko-dilerske kuće je izdavanje odobrenja za upis u sudski registar. Za obavljanje poslova posredovanja društvo mora steći dozvolu, zbog specifične prirode brokerskih, odnosno brokersko-dilerskih poslova. Naime, Zakon o vrijednosnim papirima je ograničio djelatnosti koje ova društva mogu obavljati, te postavio specifične zahtjeve u pogledu njihovih osnivača, a Komisija je u skladu sa Zakonom propisala najniži iznos osnovnog kapitala koji ova društva moraju imati.

tržištu vrijednosnih papira u Federaciji BiH. Obzirom da su sva društva koja su podnijela zahtjeve ispunjavala formalno-pravne, tehničke i kadrovske uslove za sticanje dozvole, svi podneseni zahtjevi su pozitivno riješeni.

Pregled

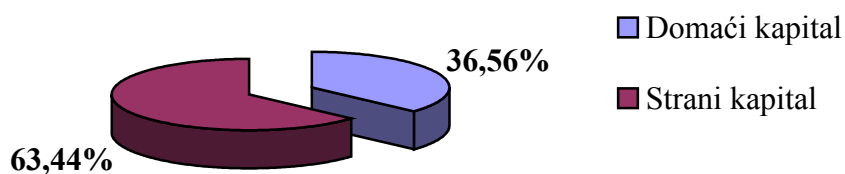
društava koja su stekla dozvolu za obavljanje brokerskih poslova

RB	FIRMA BROKERSKE KUĆE	OSNIVAČI
1.	«Kvantum» berzno-posrednička kuća d.d. Sarajevo	- «Medvešek Pušnik» d.d, Ljubljana, R Slovenija - Amra Čikić, Bijelo Polje, SR Jugoslavija
2.	«Bifim» berzno-posrednička kuća d.d. Bihać	- Amir Hadžić, Bihać - Stjepan Blagović, Bihać - Esad Pračić, Bihać - Muhamed Talakić, Bihać - Asim Salihodžić, Bihać - Alma Redžić, Bihać - Fikreta Ferizović, Bihać - Amel Bakija, Bihać - Erduana Osmanagić, Cazin - Refik Rošić, Cazin
3.	«Central Broker Haus Group» berzno posrednička kuća d.d. Sarajevo	- Ivan Juhant, Moravče, R Slovenija - Emira Babić, Sarajevo - Milena Male, Pragersko, R Slovenija - Boris Rampre, Velenje, R Slovenija - Almedin Osmanović, Sarajevo
4.	«BS Broker» berzno posrednička kuća d.d. Sarajevo	- «WRIG grafiti i ležaji» d.o.o. Sarajevo - Demetrij Kržišnik, R Slovenija
5.	«Credos» d.o.o, društvo za brokersko-dilerske poslove Sarajevo	- «Credos» d.o.o. za poslovanje vrijednosnim papirima Zagreb, R Hrvatska
6.	«VGT Broker» berzno posrednička kuća d.d. Visoko	- Dioničko društvo za osiguranje «VGT» Visoko
7.	«FIMA International» d.o.o. za poslovanje sa vrijednosnim papirima Sarajevo	- «FIMA» d.o.o. za poslovanje vrijednosnicama Varaždin, R Hrvatska - Milan Horvat, Varaždin, R Hrvatska
8.	Brokersko društvo «Bond Invest» d.o.o Mostar	- «Martis» d.o.o, Široki Brijeg - «MRM» d.o.o, Ljubuški - «Ruža&Company» d.o.o, Čitluk
9.	«eBrokers» d.o.o. za brokerske poslove Sarajevo	- Nedim Lalić, Sarajevo - Milan Pervan, Tuzla - Gregor Volk, Ljubljana, R Slovenija - «EB holding» Ljubljana, R Slovenija
10.	«PM&A» d.o.o. brokersko-dilersko društvo Sarajevo	- «PM&A» borznoposrednička družba d.d. Ljubljana, R Slovenija

Tabela 5.1

Tri brokerske kuće su osnovali isključivo domaći osnivači, osnovni kapital u četiri kuće je isključivo strani, dok je u tri kuće koje imaju brokersku dozvolu prisutan i domaći i strani kapital, u približno jednakom omjeru. Omjer domaćeg i kapitala stranih fizičkih i pravnih lica u ukupnom osnivačkom kapitalu ovih brokerskih kuća se može sagledati iz slijedećeg grafikona:

Ukupni osnivački kapital brokerskih kuća

Graf 5.1

Prvi dokument koji sve licencirane brokerske kuće moraju donijeti nakon sticanja dozvole su Opšti uslovi poslovanja brokerske kuće. Ovim dokumentom se detaljno definira rad brokerske kuće i njen odnos sa klijentima - kupcima i prodavcima vrijednosnih papira, te služi kao osnova za sklapanje ugovora između brokerske kuće i nalogodavca za obavljanje brokerskih poslova. Komisija je u 2001.godini odobrila primjenu Opštih uslova poslovanja za dvije licencirane brokerske kuće.

Obzirom da je brokerska djelatnost novina u poslovnoj praksi u Federaciji BiH, Komisija je pružala stručnu asistenciju osnivačima brokerskih kuća u postupku osnivanja, te pripremi zahtjeva i potrebne dokumentacije za izdavanje brokerskih dozvola.

U septembru 2001.godine, osam od deset brokerskih kuća koje su dobile dozvolu, potpisale su ugovor o osnivanju "Sarajevske berze-burze vrijednosnih papira" d.d. Sarajevo. Obzirom da je Sarajevska berza-burza ispunila uslove za osnivanje propisane zakonom i podzakonskim propisima, Komisija je u oktobru 2001.godine odobrila njeno osnivanje. Također, odobren je i Statut Sarajevske berze-burze. Prilikom izrade konstituirajućih dokumenata, Statuta i Pravila berze-burze i pripreme osnivačke skupštine, Komisija je osnivačima Sarajevske berze-burze obezbijedila maksimalnu stručnu i tehničku pomoć.

Osnivanjem berze obezbijeđen je najvažniji preduslov za početak realizacije Ugovora o licenci koji je Komisija u aprilu 2000.godine potpisala sa Ljubljanskom berzom, a kojim je predviđen transfer softverskog sistema trgovanja, kao i kompletnog berzanskog know-howa na Sarajevsku berzu-burzu. Dio ovog ugovora, u vidu obuke za berzno osoblje i menadžere brokerskih kuća, realizovan je tokom 2001.godine.

Osnovni razlozi zbog kojih još uvijek nije počelo trgovanje vrijednosnim papirima na Sarajevskoj berzi-burzi je kašnjenje i sporo odvijanje procesa privatizacije i postprivatizacionih aktivnosti, te neriješeno pitanje poslovnog prostora za potrebe berze.

Posebnim Pravilnikom, Komisija je uredila način i rokove registracije, čuvanje i održavanje podataka o vrijednosnim papirima, te registraciju prijenosa vrijednosnih papira koji se vode u evidenciji Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH. Obzirom da je Registar jedna od ključnih institucija u primjeni rezultata masovne privatizacije, poseban fokus je stavljen na regulaciju i nadzor njegovog rada. Tako je konstantno vršen nadzor prijenosa vlasništva koji je Registar obavljao po osnovu prometa vrijednosnim papirima. Tokom prošle godine Registar je obavio 2126 prijenosa vlasništva, prilikom kojih je obavljen promet dionica nominalne vrijednosti od oko 100 miliona KM. Realna kupoprodajna vrijednost je znatno niža, ali ipak u većini slučajeva viša od vrijednosti koju imaju privatizacijski certifikati na tržištu. U nekoliko navrata unaprijeđena je regulatorna osnova za rad Registra, kroz izmjene i dopune Pravilnika o registraciji i prijenosu vrijednosnih papira, te iniciranje izmjene i usklađivanja cjenovnika usluga i pravila rada Registra.

Prateći promet vrijednosnim papirima, Komisija je uočila nepravilnosti u poštivanju obaveza obavještanja i provođenja tender ponude za stjecanje vrijednosnih papira. Iz tog razloga naloženo je provođenje postupka tender ponude za kupovinu vrijednosnih papira u dva slučaja, a jedan stjecatelj je samostalno podnio zahtjev za izdavanje odobrenja za provođenje tender ponude. Rješavanje ovih zahtjeva je u toku. Poštivanjem Pravilnika o uslovima i postupku preuzimanja kontrole nad dioničkim društvom i provođenju tender ponude za kupovinu vrijednosnih papira, na najbolji način se štite fer odnosi i transparentnost na tržištu vrijednosnih papira, kao i prava i položaj manjinskih dioničara.

Zbog sumnje na neregularnosti u prometu vrijednosnim papirima, a u svrhu zaštite investitora i javnosti, Komisija je obustavila promet dionicama jednog emitenta (Društvo za osiguranje «Una-Sana» dd Bihać). Jedan od učesnika u spornom prometu je pokrenuo upravni spor protiv ovog rješenja Komisije, tužbom kod Vrhovnog suda Federacije BiH. Vrhovni sud je donio presudu kojom je odbio tužbu, te u obrazloženju presude u potpunosti potvrdio argumente i postupanje Komisije u ovom slučaju. Promet predmetnim dionicama i dalje je obustavljen, a Komisija poduzima opsežne mjere nadzora po ovom slučaju.

Pripremajući se za početak organiziranog trgovanja vrijednosnim papirima, pet emitenata je, nakon odobrenja Komisije, provelo postupak zamjene (konverzije, spajanja ili podjele) svojih dionica. Zahtjevi za odobrenje podjele dionica su riješeni u skladu sa Pravilnikom o uslovima i postupku za konverziju i denominaciju vrijednosnih papira i spajanje i podjelu dionica, pri čemu je osigurano da prava dioničara ne budu oštećena pomenutim radnjama.

6. Društva za upravljanje fondovima i investicioni fondovi

Osnivanje i poslovanje društava za upravljanje fondovima i investicionih fondova regulisano je Zakonom o društvima za upravljanje fondovima i o investicionim fondovima. Prema zakonu osnivaju se sa ciljem prikupljanja finansijskih sredstava, kolektivnog investiranja na principima disperzije rizika i profesionalnog upravljanja.

U 2001.godini dovršeni su poslovi vezani za osnivanje i registrovanje društava za upravljanje privatizacijskim investicionim fondovima.

Osnovano je dvanaest društava koja su u izvještajnom periodu obavljali javnu kampanju za ispunjenje zakonskog cenzusa od 200 miliona KM, što je minimum potrebnih sredstava za osnivanje privatizacijskog investicionog fonda.

Komisija je donijela rješenja o uspješnoj javnoj emisiji za osnivanje 11 privatizacijskih investicionih fondova.

Pregled
društava za upravljanje privatizacijskim investicionim fondovima (DUF-a) i privatizacijskih investicionih
fondova (PIF-a) kojim oni upravljaju

RB.	NAZIV DUF-a	NAZIV PIF-a
1.	“ŠIB – AR INVEST” d.d. Sarajevo	“BONUS” d.d. Sarajevo
2.	“HERBOS – INVEST” d.d. Mostar	“HERBOS FOND” d.d. Mostar

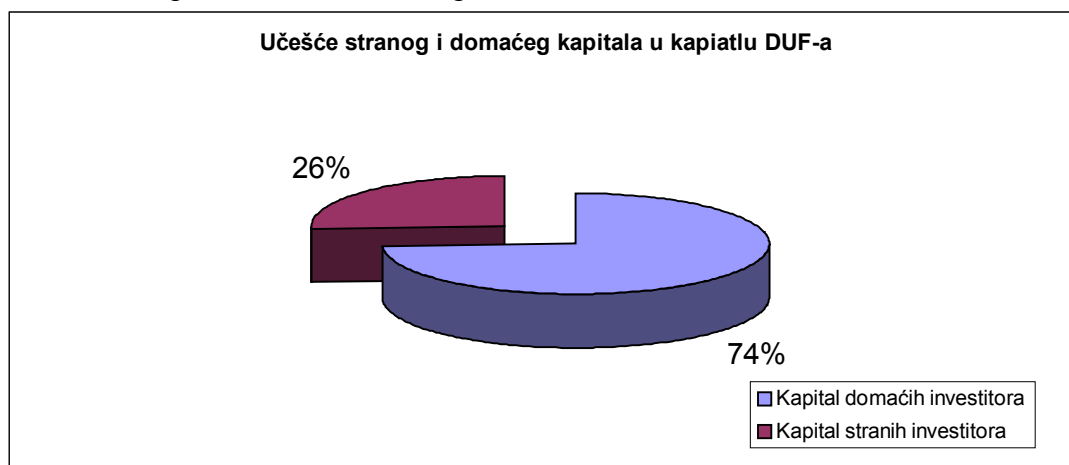
3.	“ABDS” d.d. Sarajevo	“BIG Investiciona grupa“ d.d. Sarajevo
4.	“EURO-INVESTMENT” d.o.o. Tuzla	“EUROFOND-1“ d.d. Tuzla
5.	“PROF-IN” d.o.o. Sarajevo	“PROF – PLUS“ d.d. Sarajevo
6.	“AKTIVA” d.o.o. Sarajevo	“NAPRIJED“ d.d. Sarajevo
7.	“BOSINVEST” d.o.o. Sarajevo	“BOSFIN“ d.d. Sarajevo
8.	“CROBIH – INVEST” d.d. Mostar	“CROBIH FOND“ d.d. Mostar
9.	“KAPITAL INVEST” d.d. Bihać	“FORTUNA FOND“ d.d. Bihać
10.	“MARKET INVESTMENT GROUP” doo Sarajevo	“MI - GROUP“ d.d. Sarajevo
11.	“BLAGO” d.o.o. Sarajevo	“PREVENT INVEST“ d.d. Sarajevo
12.	“SREBOS INVEST” d.d. Vitez	Odluka o prekidu upisa dionica

Tabela 6.1

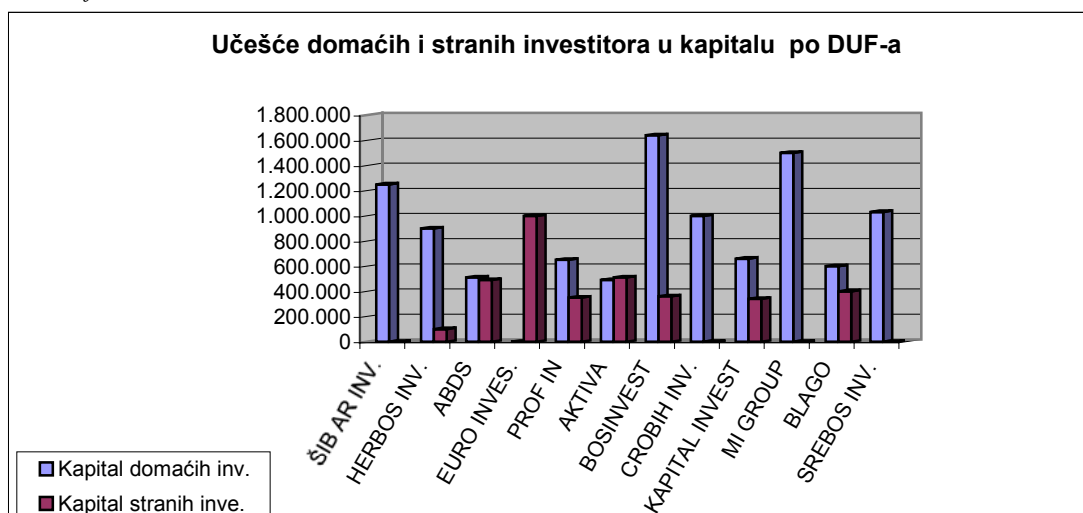
U prethodnom periodu osnivači DUF-ova izvršili su uplatu kompletnog osnovnog kapitala (1 milion KM) i prije zakonom propisanog roka (dvije godine od dana osnivanja).

Ukupan iznos upisanog kapitala za DUF-a na dan 31. 12. 2001. godine iznosi 13.781.340,00 KM, od čega je već uplaćen iznos od 11.154.340,00 KM.

Od ukupno upisanog kapitala učešće kapitala domaćih pravnih i fizičkih lica iznosi 74%, a kapital stranih fizičkih i pravnih lica iznosi 26 % .

Graf 6.1

Graf 6.2

Komisija je rješavajući po zahtjevima DUF-ova za povećanjem osnovnog kapital PIF-ova, nakon utvrđivanja ispunjenja zakonskih obaveza odobrila 14 zahtjeva.

Nakon dobijanja rješenja o uspješnoj prvoj javnoj emisiji, šest PIF-ova je vršilo i drugu javnu emisiju za povećanje osnovnog kapitala PIF-a , što je Komisija odobrila rješenjima.

U ovom periodu DUF-a "SREBOS" d.d. Vitez donijelo je odluku o prekidu upisa dionica za fond « SREBOS FOND» d.d. Vitez.

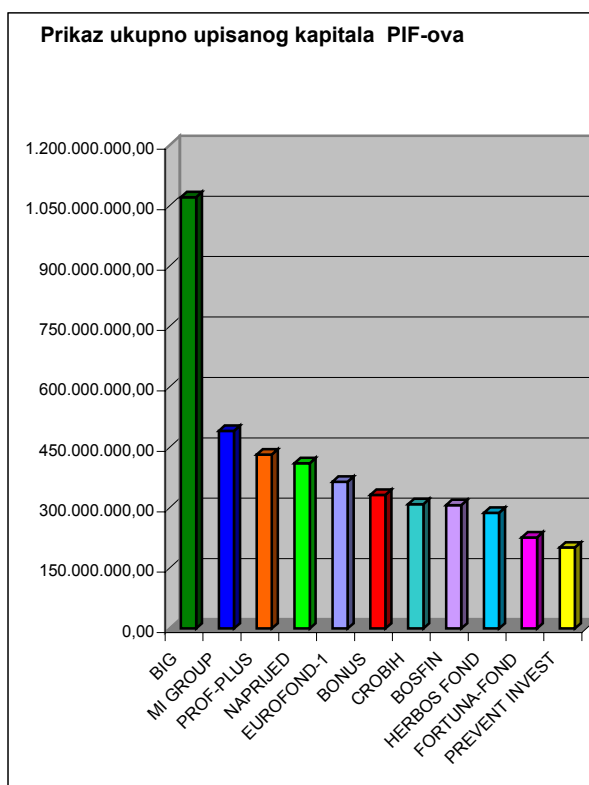
Komisija je za DUF "MI GROUP" d.o.o Sarajevo donijela rješenje o neuspješnoj javnoj emisiji koju je ovo Društvo provodilo za osnivanje fonda "MI GROUP II" Sarajevo.

Iznos upisanog kapitala PIF-ova sa 31.12.2001. godine je 4.429.420.002,00 KM. Od ovog iznosa PIF-ovi su u drugoj emisiji upisali 18.250.478,62 KM.

Ukupni osnovni kapital svih PIF-ova je 4.356.885.950,00 KM, broj emitovanih dionica iznosi 105.113.141, a registrovano je 401.851 dioničar PIF-ova.

Rb	Fond	Ukupno upisani kapital	Broj dioničara
1	BIG	1.070.985.908,00	78.642
2	MI GROUP	490.963.061,00	42.455
3	PROF-PLUS	432.166.190,00	46.072
4	NAPRIJED	410.342.677,00	39.797
5	EUROFOND-1	364.241.716,00	43.229
6	BONUS	332.104.728,00	20.197
7	CROBIH	308.414.769,00	32.139
8	BOSFIN	306.325.172,00	25.160
9	HERBOS FOND	286.938.068,00	23.902
10	FORTUNA-FOND	225.864.111,00	34.695
11	PREVENT INVEST	201.073.602,00	15.563
	UKUPNO	4.429.420.002,00	401.851

Tabela 6.2

Rješenjima o promjeni podataka u registru kod Komisije vršene su promjene o licima u upravi, nadzornom odboru PIF-a, kao i podataka o povećanju osnovnog kapitala.

Pored toga izvršen je upis po službenoj dužnosti svih DUF-a u registar kod Komisije, izdate su 4 dozvole za izmjenu prospekta dionica i 24 rješenja o promjeni podataka u registru kod Komisije.

U Komisiji su se obavljale i aktivnosti na pregledu propagandnog materijala koji je korišten u javnim kampanjama, na praćenju javnih nastupa odgovornih lica iz DUF-a i PIF-a, a u cilju da lica koja su vršila javnu promociju prezentiraju potpune, tačne i pravovremene informacije. Tokom ovih aktivnosti Komisija nije donosila rješenja o izricanju sankcija ili povlačenju iz javnosti pojedinih publikacija i drugih materijala u javnoj promociji, izuzev pismenih sugestija za prilagođavanje pojedinih publikacija.

Deset PIF-a je učestvovalo u kupovini dionica preduzeća koja su ponuđena u Prvom javnom pozivu – I i II krug i upisalo iznos kapitala od 3.021.878.266,40 KM.

Ukupan broj ponuđenih preduzeća u Prvom javnom pozivu je 542.

Rb	Fond	Upisani kapital	Iznos kupljenog dioničkog kapitala u preduzećima	Broj preduzeća u kojima su kupljene dionice
----	------	-----------------	--	---

1	BIG	656.000.845,00	299.764.083,00	65
2	MI GROUP	379.045.181,40	239.536.178,00	138
3	PROF-PLUS	427.600.000,00	59.890.637,00	50
4	NAPRIJED	236.206.615,00	84.477.059,00	130
5	EUROFOND-1	363.114.800,00	242.511.901,00	67
6	BONUS	249.946.997,00	97.480.806,00	97
7	CROBIH	132.000.000,00	31.747.001,00	60
8	BOSFIN	304.220.074,00	164.710.059,00	121
9	HERBOS FOND	157.150.000,00	29.314.472,00	47
10	FORTUNA – FOND	116.593.754,00	48.063.809,00	40
	Ukupno	3.021.878.266,40	1.297.496.006,00	

Tabela 6.3

U Drugom javnom pozivu – I i II krug PIF-ovi su učestvovali i uspješno upisali u ponuđenim privatiziranim preduzećima iznos od 508.831.535,00 KM od ukupnog iznosa svog kapitala. Ukupan broj ponuđenih preduzeća u Drugom javnom pozivu je 157.

Rb	Fond	Upisani kapital	Preostali dio kapitala	Iznos kupljenog diončkog kapitala u preduzećima	Broj preduzeća u kojima su kupljene dionice
1	BIG	133.911.591,00	281.073.472,00	55.835.707,57	19
2	MI GROUP	33.138.649,20	78.779.230,40	13.824.791,53	11
3	PROF-PLUS	2.116.345,00	2.449.845,00	848.459,07	2
4	NAPRIJED	47.444.234,50	126.691.827,50	11.756.444,62	16
5	EUROFOND-1	1.026.915,81	100.000,19	79.342,17	1
6	BONUS	62.627.702,00	19.530.029,00	20.114.992,02	18
7	CROBIH	36.441.150,00	139.973.619,00	11.952.810,54	8
8	BOSFIN	1.450.274,09	654.823,91	283.853,36	1
9	HERBOS FOND	37.000.000,00	92.788.068,00	11.176.472,94	13
10	FORTUNA -FOND	20.704.174,10	88.566.182,90	16.438.785,17	10
11	PREVENT INVEST	60.000.000,00	141.073.602,00	15.007.748,02	13
		435.861.035,700	971.680.699,90	157.319.408,01	

Tabela 6.4

Za ukupno upisani kapital u Prvom i Drugom javnom pozivu u iznosu od 3.457.739.302,10 KM, PIF-ovi su kupili u privatiziranim preduzećima kapital u iznosu od 1.454.815.413,01 KM.

Na taj način PIF-ovi su postali vlasnici dionica u 436 preduzeća sa različitim visinom učešća.

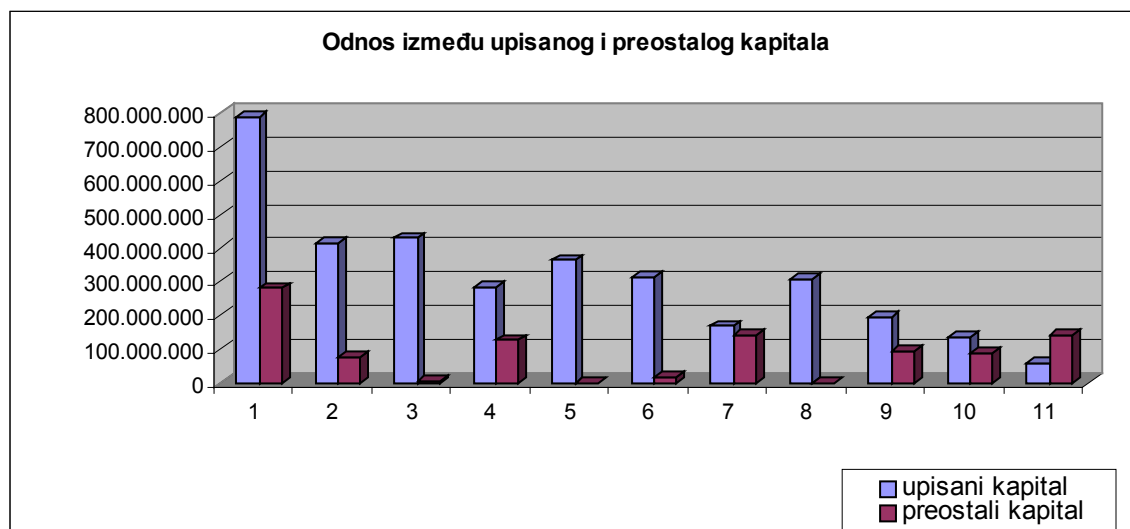
Preostali dio kapitala u iznosu od 971.680.699,90 KM PIF-ovi će investirati kroz Treći javni poziv.

Iz podataka koji pokazuju iznose kupljenog kapitala kroz javnu ponudu dionica proizilazi da su PIF-ovi uložili kapital u cca 65% ponuđenih preduzeća u cilju diverzifikacije rizika i profesionalnog upravljanja imovinom fonda.

Zbirni pregled podataka:

Rb	Fond	Upisani kapital	Preostali dio kapitala	Iznos kupljenog dioničkog kapitala u preduzećima	Broj preduzeća u kojima su kupljene dionice
1	BIG	789.912.436,00	281.073.472,00	355.599.790,57	84
2	MI GROUP	412.183.830,60	78.779.230,40	253.360.969,53	149
3	PROF-PLUS	429.716.345,00	2.449.845,00	60.739.096,07	52
4	NAPRIJED	283.650.849,50	126.691.827,50	96.233.503,62	146
5	EUROFOND-1	364.141.715,81	100.000,19	242.591.243,17	68
6	BONUS	312.574.699,00	19.530.029,00	117.595.798,02	115
7	CROBIH	168.441.150,00	139.973.619,00	43.699.811,54	68
8	BOSFIN	305.670.348,09	654.823,91	164.993.912,36	122
9	HERBOS FOND	194.150.000,00	92.788.068,00	40.490.944,94	60
10	FORTUNA - FOND	137.297.928,10	88.566.182,90	64.502.594,17	50
11	PREVENT INVEST	60.000.000,00	141.073.602,00	15.007.748,02	13
		3.457.739.302,10	971.680.699,90	1.454.815.413,01	

Tabela 6.5

Graf 6.4

Iz do sada dostavljenih finansijskih izvještaja o poslovanju privatizacijskih društava, utvrđeno je da su sva društva iskazala negativan finansijski rezultat.

Iskazani negativan finansijski rezultat u ovoj fazi poslovanja društava rezultat je neophodnih troškova koja su društva imala u fazi kampanje za osnivanje privatizacijskog

fonda, a u ovoj fazi još nisu ostvarili prihode na koje imaju zakonsko pravo za naplatu troškova osnivanja i upravljanja fondom, kao i proviziju za upravljanje.

Uloga i značaj banaka depozitara je u ostvarivanju provođenja propisanih zakonskih odredbi za poslove oko držanja imovine fonda, distribucije dividende fonda, administrativno tehničkih poslova u vezi sa upravljanjem fondom.

Depozitar fonda odgovara društvu i dioničarima fonda za svoj rad i dužan je djelovati tako da osigurava maksimalnu korist dioničarima PIF-a.

Radi izuzetnog značaja obavljanja poslova depozitara Komisija ozbiljno i detaljno razmatra osnove za izdavanje dozvola bankama, kao što i preispituje njihov rad.

Komisija je tokom 2001. godine izdala dvije dozvole bankama, koje su ispunjavale propisane uslove za obavljanje poslova depozitara PIF-a.

Sa 31. 12. 2001. godine banke ovlaštene za obavljanje poslova depozitara PIF-a :

RB.	NAZIV BANKE	NAZIV PIF-a
1.	UNIVERSAL BANKA d.d. Sarajevo	BIG, NAPRIJED, FORTUNA FOND
2.	VAKUFСКА BANKA d.d. Sarajevo	MI GROUP
3.	VOLKSBANK d.d. Sarajevo	
4.	RAIFFEISEN BANK d.d. Sarajevo	BOSFIN, PROF-PLUS, EUROFOND-1, CROBIH FOND, PREVENT INVEST
5.	BOR BANKA d.d. Sarajevo	BONUS, HERBOS FOND

Tabela 6.6

U «Hercegovačkoj banci» d.d. Mostar, jednoj od banaka depozitara, koja je imala potpisane ugovore o obavljanju poslova depozitara sa dva PIF-a, u 2001. godini uvedena je prinudna uprava. Radi toga PIF-ovi su raskinuli ugovore o obavljanju depozitarskih poslova sa tom bankom i te poslove povjerili drugoj depozitarnoj banci. Zbog navedenih razloga «Hercegovačka banka» d.d. Mostar u prinudnoj upravi sada ne obavlja poslove depozitara.

Ova banka je bila jedan od većinskih osnivača DUF-a «CROBIH INVEST» d.d. Mostar, pa je stoga potrebno iznaći rješenje za dalji status i poslovanje ovog DUF-a. S obzirom da je «Hercegovačka banka» d.d. Mostar bila i poslovna banka dva DUF-a, sa uvođenjem privremene uprave dio njihovih sredstava je ostao blokiran, a Komisija je sa svoje strane o navedenom obavijestila prinudnog upravnika banke.

Tokom godine Komisija je u izvršavanju svoje zakonske obaveze usvojila i objavila:

- Pravilnik o uslovima i postupku kupoprodaje i razmjene dionica u imovini PIF-a;
- Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o metodologiji za utvrđivanje neto vrijednosti imovine PIF-a ;
- Pravilnik o izvještavanju i obaveznom objavljivanju izvještaja DUF-a i PIF-a ;

U ovom Pravilniku regulisana su pitanja izvještavanja , obaveznih elemenata izvještaja o poslovanju, izvještavanje dioničara i izvještavanje o bitnim događajima koji utiču na finansijsko poslovanje DUF-a i PIF-a.

U Pravilniku o izmjenama i dopunama pravilnika o metodologiji za utvrđivanje neto vrijednosti imovine fonda propisano je da DUF-ovi, do uvrštavanja vrijednosnih papira iz imovine PIF-a na organizirano tržište, mogu obračunavati i naplaćivati od PIF-a proviziju za upravljanje u iznosu 0,5 % od posječne godišnje neto vrijednosti imovine PIF-a, a nakon uvrštavanja vrijednosnih papira na organizirano tržište DUF stiče pravo na

obračun upravljačke provizije do 1 % propisane Zakonom. Ovim rješenjem osigurava se zaštita dioničara PIF-a, što je jedan od zadataka Komisije.

Komisija je izvršila redovan nadzor kod deset DUF-ova u skladu sa odredbama Zakona o društvima za upravljanje fondovima i o investicionim fondovima, Zakona o privrednim društvima, Zakona o vrijednosnim papirima, Zakona o Komisiji za vrijednosne papire i propisima Komisije.

Nadzor je obavljen u saradnji Sektora za investicione fondove i Sektora za nadzor, a predmet nadzora je bila primjena zakona i standarda zaštite dioničara i upravljanja DUF-a i PIF-a, primjene zakona i drugih propisa o emisiji i prometu vrijednosnih papira, kao i nadzor poslovnih knjiga, finansijskih izvještaja i saopštenja (sa aspekta osnivačkih i drugih troškova koje je društvo imalo u periodu obuhvaćenim nadzorom – od osnivanja DUF-a do sudske registracije osnivanja PIF-a).

Po završenom nadzoru, sačinjeno je 10 zapisnika, a Komisija je u više navrata na svojim sjednicama raspravljala o pojedinim pitanjima koja su proistekla iz nalaza nadzora. Osim ovog nadzora, predmet posebne pažnje su i dostavljeni pismeni izvještaji o poslovanju DUF-a i PIF-a, kao i odobravanje troškova osnivanja PIF-a.

Komisija je ostvarila saradnju sa Udruženjem društava za upravljanje, Komisijom za hartije od vrijednosti Republike Srpske, Agencijom za finansijske, informatičke i posredničke usluge, Agencijom za privatizaciju u FBiH i kantonalnim agencijama za privatizaciju.

Ostvarujući zadatke u ovom izvještajnom periodu stvoreni su uslovi za dalje aktivnosti u poslovanju DUF-ova i PIF-ova i njihovo aktivno učešće na tržištu kapitala.

7. Poslovi nadzora

U toku 2001. godine izvršen je redovni nadzor u deset privatizacijskih društava i to: «ŠIB- AR INVEST» d.d. Sarajevo, «PROF- IN» d.d. Sarajevo, «Bosinvest» d.o.o. Sarajevo, «ABDS» d.d. Sarajevo, «MI- GROUP» d.o.o. Sarajevo, «Kapital- invest» d.d. Bihać, «Euro- investment» d.o.o. Tuzla, «Herbos- invest» d.d. Mostar, «CROBIH- INVEST» d.d. Mostar i «Aktiva» d.o.o. Sarajevo.

Kod svih društava utvrđen je određeni broj nepravilnosti koje su ta društva po nalogu Komisije otklonila. Komisija je u prvoj fazi nadzora imala više instruktivno-preventivni pristup, nego represivni, ali je ipak u nekoliko slučajeva sankcionisala povrede propisa.

Kod tri društva, zbog indicija o mogućim nepravilnostima, zatraženo je i postupanje nadležne inspekcije rada.

Pored toga, kod tri društva (Aktiva, ABDS, Euro- investment) nadzor je nastavljen i u završnoj je fazi, zbog sumnje oko spornih faktura i ugovora i u vezi zaključenja pravnog posla sa fiktivnim društvom.

Komisija je, po predstavkama pravnih i fizičkih lica, na osnovu saznanja o mogućim povredama propisa, izvršila nadzor u ukupno 27 slučajeva. U šest slučajeva iniciran je krivični postupak protiv ukupno 6 lica.

Podnesena je u jednom slučaju nadležnom tužilaštvu prijava za privredni prijestup.

Inicirano je u jednom slučaju kod nadležnog tužilaštva podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti.

U 12 slučajeva po nalogu Komisije otklonjene su utvrđene nepravilnosti, dok je u 8 slučajeva utvrđeno da nema osnova za dalje postupanje i preduzimanje mjera od strane Komisije, a u tri slučaja predmeti su proslijeđeni Finansijskoj policiji na postupanje, dok su ostali predmeti u rješavanju kod Komisije.

8. Dalji razvoj tržišta kapitala u F BiH

U narednom periodu, u cilju daljeg razvoja tržišta kapitala, osnovne aktivnosti će se usmjeriti na slijedeće:

- nastavak aktivnosti na registraciji emitenata vrijednosnih papira i na registraciji vrijednosnih papira, njihovih vlasnika i prijenosa vrijednosnih papira, kako bi se unaprijedio sistem registracije i osigurala vlasnička prava i sigurnost ulaganja za investitore i nadzirao promet vrijednosnih papira,
- nadzor nad radom učesnika na tržištu kapitala, nadzor emisije i prometa vrijednosnih papira,
- razvoj korporativnog upravljanja u dioničkim društvima i primjenu standarda upravljanja i zaštite prava dioničara, posebno manjinskih, objavljivanje informacija o poslovanju dioničkih društava, edukaciju menadžmenta i dioničara i javnosti o pravima i obavezama koja proizilaze iz vlasništva nad dionicama i načinu njihovog ostvarivanja,
- ubrzanje aktivnosti za početak rada Sarajevske berze-burze kako bi se transakcije vrijednosnih papira obavljale na berzi ili drugom uređenom tržištu,
- podsticanje uvođenja i razvoja dužničkih vrijednosnih papira, posebno komercijalnih,
- saradnju sa domaćim i međunarodnim institucijama na poboljšanju institucionalne infrastrukture i uslova za razvoj primarnog i sekundarnog tržišta vrijednosnih papira u Bosni i Hercegovini.

9. Prilozi

Propisi

Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH, objavljeni u "Službenim novinama Federacije BiH"

1. Statut Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 54/99)
2. Pravilnik o uvjetima i postupku izdavanja dozvole za osnivanje privatizacijskog društva, dozvole za upravljanje privatizacijskim fondovima i dozvole za osnivanje privatizacijskog fonda ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/99, 44/99, 14/00 i 57/00))
3. Model ugovora o upravljanju privatizacijskim fondom ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/99)
4. Uputstvo o obaveznim elementima ugovora privatizacijskog društva sa depozitarom ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/99 i 57/01)
5. Uputstvo o obaveznim elementima ugovora privatizacijskog društva sa registrom vrijednosnih papira (Službene novine Federacije BiH", broj 29/99)
6. Odluka o imenovanju članova NO Regitra vrijednosnih papira ("Službene novine Federacije BiH", br. 17/99 i 38/2000)
7. Pravilnik o registraciji i prijenosu vrijednosnih papira kod Registra vrijednosnih papira ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/99, 6/01 i 51/01)
8. Pravilnik o obliku i sadržaju prospekta dionica prve emisije privatizacijskog fonda ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/99), sa prilogima:
Prilog 1. Sadržaj prve stranice prospekta dionica prve emisije privatizacijskog fonda;
Prilog 2. Obavezni elementi prospekta prve emisije dionica privatizacijskog fonda.
9. Pravilnik o javnoj promociji društava za upravljanje privatizacijskim investicionim fondovima i privatizacijskih investicionih fondova ("Službene novine Federacije BiH", broj 42/99)
10. Pravilnik o nadzoru poslovanja privatizacijskih društava i privatizacijskih investicionih fondova ("Službene novine Federacije BiH", broj 48/99)
11. Pravilnik o načinu upisa i vođenja Registra emitenata vrijednosnih papira kod Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/99)
12. Odluka o obustavljanju emisije vrijednosnih papira po odlukama emitenata donesenim prije stupanja na snagu Zakona o vrijednosnim papirima ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/99)
13. Pravilnik o uslovima i postupku za konverziju i denominaciju vrijednosnih papira i spajanje i podjelu dionica ("Službene novine Federacije BiH", broj 53/99)
14. Pravilnik o uslovima i postupku oduzimanja dozvole za upravljanje privatizacijskim investicionim fondovima ("Službene novine Federacije BiH", broj 54/99)
15. Pravilnik o uslovima i postupku prestanka ugovora o upravljanju privatizacijskim investicionim fondovima ("Službene novine Federacije BiH", broj 54/99)
16. Pravilnik o bankama depozitarima privatizacijskih investicionih fondova ("Službene novine Federacije BiH", broj 7/2000)
17. Pravilnik o uslovima i postupku izdavanja dozvola fizičkim i pravnim licima za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova u prometu vrijednosnim papirima ("Službene novine Federacije BiH", br. 8/2000 i 48/2000)
18. Pravilnik o računovodstvu privatizacijskih investicionih fondova ("Službene novine Federacije BiH", br. 11/2000)

19. Pravilnik o metodologiji za utvrđivanje neto vrijednosti imovine privatizacijskog investicionog fonda ("Službene novine Federacije BiH", br. 11/2000, 8/01 i 51/01)
20. Pravilnik o vođenju i čuvanju poslovnih knjiga i izvještaja privatizacijskih društava i privatizacijskih investicionih fondova ("Službene novine Federacije BiH", broj 11/2000)
21. Uputstvo o donošenju, sadržaju i objavljivanju odluke o povećanju osnovnog kapitala privatizacijskog investicionog fonda ("Službene novine Federacije BiH", broj 11/2000)
22. Pravilnik o objavljivanju informacija o sticanju više od 5% dionica privatizacijskog investicionog fonda ("Službene novine Federacije BiH", broj 17/2000)
23. Pravilnik o načinu izvještavanja o korištenju privatizacijskih potraživanja ("Službene novine Federacije BiH", broj 17/2000)
24. Pravilnik o vođenju registra lica iz čl. 29. i 121. Zakona o društvima za upravljanje fondovima i o investicionim fondovima ("Službene novine Federacije BiH", broj 17/2000)
25. Program stručnog ispita za sticanje dozvole za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova u prometu vrijednosnim papirima ("Službene novine Federacije BiH", broj 17/2000)
26. Pravilnik o dopuni Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja dozvola fizičkim i pravnim licima za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova u prometu vrijednosnim papirima ("Službene novine Federacije BiH", br. 48/2000)
27. Pravilnik o izdavanju vrijednosnih papira putem zatvorene prodaje i o sadržaju skraćenog prospekta ("Službene novine Federacije BiH", br. 52/2000)
28. Pravilnik o uslovima i postupku preuzimanja kontrole nad dioničkim društvom i provođenju tender ponude za kupovinu vrijednosnih papira ("Službene novine Federacije BiH", br. 57/2000)
29. Odluka o utvrđivanju tarife naknada za 2001. godinu ("Službene novine Federacije BiH", br. 3/01)
30. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o registraciji i prijenosu vrijednosnih papira kod Registra vrijednosnih papira («Službene novine Federacije BiH», br. 6/01 i 51/01)
31. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje neto vrijednosti imovine privatizacijskog investicionog fonda («Službene novine Federacije BiH», br. 8/01 i 51/01)
32. Odluka o određivanju roka za uplatu dionica privatizacijskog investicionog fonda ("Službene novine Federacije BiH", br. 25/01)
33. Odluka o povratu dijela naknade za kandidate koji ostvare natprosječne rezultate na stručnom ispitu za brokere/dilere ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/01)
34. Odluka o standardima za izradu i odobravanje pravila i drugih akata berze i/ili drugog uređenog tržišta vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 21/01)
35. Pravilnik o uslovima i postupku kupovine i prodaje vrijednosnih papira ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/01)
36. Standardi upravljanja dioničkim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/01)
37. Pravilnik o uvjetima i postupku kupoprodaje i razmjene dionica u imovini privatizacijskog investicionog fonda («Službene novine Federacije BiH», br. 51/01)
38. Pravilnik o izvještavanju i obaveznom objavljivanju izvještaja društva za upravljanje privatizacijskim investicionim fondovima i privatizacijskog investicionog fonda («Službene novine Federacije BiH», br. 57/01)